

Жанкарло Джентта

МИСЛИВЕЦЬ

Частина 2

(Продовження, початок у №1, 2012 р.)

Розділ 5.

Наступного дня Майк устав рано, хоча йому майже нічого було робити. Він уже переніс на борт усі запасні частини, які йому будуть потрібні, разом з валізою з усіма пожитками. Пішов попрощатися з Джо і Стівом, а потім зайшов до відділу кадрів, щоб звільнитися з роботи.

Там були трохи проти його звільнення, проте він відчував, що насправді це було нещиро. При нинішньому стані справ перспектива платити меншу зарплату не була поганою новиною.

Як тільки з цим було покінчено, вирушив до квартири Ен, якій він телефонував напередодні й отримав запрошення прийти попрощатися перед від'їздом.

Він постукав — і двері миттєво відчинилися. На ній була та сама сукня, що й у той день, коли вона була з роботами-дівчатами. Був настільки цим здивований, що в першу мить був неспроможний говорити.

Жанкарло Джентта — фахівець з космічних технологій, має науковий ступінь у галузі авіаційного та космічного приладобудування (дисертація присвячена електродвигунам для орбітального маневрування).

До 1996 року був деканом механічного факультету Технічного університету м. Турин, Італія. Директор італійського дослідницького центру SETI (Search for Extraterrestrial Intelligence — Пошук позаземних цивілізацій), член Міжнародної академії астронавтики. Автор більше 300 наукових робіт і 11 монографій, деякі з яких використовуються як підручники в італійських та американських університетах і перекладені на російську мову.

"Тобі вона не подобається?" — спитала, зачиняючи двері.
"Ні, вона..." — почав говорити. А потім йому спало на думку. "Що, Мадам наказала тобі таким чином віддячити мені за вчорашні чайові?" — проказав на одному диханні, сам не вірячи своїм словам.

"Дурень", — відреагувала вона, ляскаючи його долонею по обличчю. Потім, очевидно, пожалкувала про це, оскільки додала спокійніше: "Вибач. Болить?"

"Так, але я це заслужив. Будь ласка, пробач мені. — За мить додав: Побачити тебе вчора, з тими РД, у такому вбранні... Я був просто шокований."

"Ну, якщо ми вже взялись вибачатись, то ти зобов'язаний мені децю пояснити. Ти повинен розповісти, що говорив першому заступнику про Лулу... і про мене..." — продовжила вона сердито.

Майк вмить почервонів. "А.. так я тобі й кажу", — промимрив він. Потім відчув, що має відповісти: "Цей перший заступник справжній знавець. Навіть з тієї відстані він зрозумів, що Лу... що RG 46G це RG 46. Це справді неймовірно", — закінчив він трохи впевненіше.

"Так, він знавець. Але що ти говорив йому про мене?" — продовжила вона, не даючи часу підготувати відповідь.

Майк зрозумів, що ходить по мінному полю. "Він дивився на тебе... і думав, що ти також робот-дівчина, але не міг назвати моделі. Тому я мусив сказати йому, що ти людина", — відповів він, усе більше ніяковіючи.

"Звісно, він дивився на мене. Хіба я маю вигляд людини, яку можна не помітити, та ще й у такому одязі? Але гадаю, що ти сказав про мене децю інше..."

Деякий час він розглядав її. І відчував, що все задоволення від її споглядання було зіпсоване усвідомленням того, що занадто багато людей дивились на неї ось так... і марною спробою дати цьому раду. "Так, напевно. Було очевидно, що він витріщався на тебе. Я не це мав на увазі. Я просто сказав, що він намагався зрозуміти, якої моделі РД була ти..."

"Не шукай виправдань. Він розповів Лулу, що ти сказав..."

"Я пропав", — подумав він. Усі РД усе записують, слово за словом, рух за рухом, навіть якщо їх власник повинен очистити їхню пам'ять впродовж 24 годин: це було зроблено просто для того, щоб перевіряти чи була робота виконана відповідно до оплати клієнта і, у випадку компенсації за збитки, вимагати відшкодування.

В усякому разі, він чув про злочинців, які були засуджені за сказане роботам-дівчатам у момент екзальтації. А зараз він є тим, кого звинувачують за словами РД.

Справді, даремно шукати виправдань. "Я сказав йому, що дівчата-роботи набагато дешевші, ніж ти..." — почав він.

"І що, нарешті, я не якась особлива, чи не так? А як щодо відношення якості/ціна..." — перервала його.

"Гаразд, я йому все це говорив. Але ж ти знаєш, що я зробив це для того..." Він не хотів, щоб вона ще більше розгнівалась. "Ця бісова РД усе розповіла і Мадам?" — спитав він.

"Звичайно, вона розповіла їй. Я не могла нічого ввіяти."

"Тут усе зрозуміло, — подумав він. — Робот завжди відповідає тільки перед своїм господарем". І раптом усвідомив, що Мадам більше не дозволить йому бачитися з нею: "І як вона відреагувала?"

"А як вона могла відреагувати? Почала сміятись і обіймається... а в кінці мусила погодитись, що я була права", — відповіла вона, раптово змінивши сердитий вираз, що був на її обличчі до цього моменту, на посмішку.

Він був вражений: "Вибач, але я чогось не розумію. Вона не оскаженила? І що значить, ти була права?"

"Учора вона не хотіла, щоб я виходила з РД: вона сказала, що то будуть не звичайні хлопці зі станції, без копійки в кишені, яким нічого не залишається, як вибрати робота. Якщо один із них захоче мене, то вона не зможе примусити його змінити думку, просто піднявши ціну..."

"Але хіба саме не цього вона хотіла?", — спитав він.

"Звичайно ні, дурнику". Потім, помітивши його розгубленість, додала: "Вибач, що протягом декількох хвилин уже вдруге обізвала тебе дурнем."

"Цього разу я хоч ляпаса не дістав..." — відповів він, проводячи долонею по ще палаючій щоці.

"Що, болить?" — спитала лагідно.

Його гримаса була більш промовистою, ніж слова. Вона обійняла його і поцілувала в щоку.

"Якщо це такий порядок, то іншого разу, коли ти мене назвеш дурнем, я також згоден і на ляпас." А потім продовжив: "У будь-якому разі, я й справді дурень, оскільки не в змозі зрозуміти. У чому ти була права?"

"Тому, що я їй сказала, що проблем не буде, ти зможеш їх переконати, що Лулу набагато краща. Уреши-реши, твоя робота і була спрямована на те, щоб клієнти вибирали її..."

"Отже, ти це розуміла?"

"Насправді це не те, чого ми хотіли. Мадам переконала тебе працювати з Лулу, щоб усунути небезпеку того, що якийсь клієнт проситиме мене", — вимовила, посміхаючись.

Не міг вимовити ані слова. З одного боку, він був страшенно радий цій неочікуваній новині, а з іншого — відчував, що став об'єктом маніпуляцій цих двох жінок.

Згодом вона запитала: "Ти насправді думаєш, що Мадам використовує мене у такий спосіб... І що я була повією?"

Він підняв очі і відповів: "Я намагався себе дурити, прикидаючись, що це не так, але все так було схоже на це. Але тоді чому ти живеш з Мадам?" "Що тобі відомо про Мадам?", — спитала, не відповівши на запитання. Майк помовчав трохи, а потім сказав: "Якщо подумати, то майже нічого. Я знаю тільки те, що про неї говорять".

"Гаразд, тоді що говорять про Мадам... і про мене?" — обірвала його.

"Головним чином те, що коли вона була молодою, то працювала у будинку розпусти на якійсь важливій планеті. Деякі навіть стверджують, що на Землі. Знаєш, коли вона хоче, вона така елегантна... І що у молодості вона була красунею. Зрозуміло, що не дівчиною, яку можна знайти в якійсь шурячій норі невідомо де. А потім її вислали, чи вона сама зникла з якоїсь причини. Є думка, що вона украла цих чотирьох РД, щоб розпочати свій власний бізнес. Щодо тебе, дехто каже, що ти її дочка, інші — дівчина, яка працювала з нею в одному публічному домі й поїхала разом з нею." Він відповідав, обережно вибираючи слова.

"Ти хочеш, щоб я розповіла, як усе є насправді?" — спитала Ен, не коментуючи його слова.

"Я був би щасливим", — відповів він, поглянувши на напружений годинник.

"Я швидко... в тебе ще є час." Вона помовчала ніби збираючись з думками, а потім продовжила: "Рут Донован, пані, яку ви називаєте Мадам, була завідувачкою біологічної лабораторії на базі з видобутку гелію на другому супутнику четвертої планети зоряної системи BD-03 2001. Роботи у неї було небагато, оскільки будь-які форми життя там були відсутні, і єдиним заняттям було перевіряти, чи немає біологічного забруднення ззовні."

"Мадам — біолог? Не можу цього уявити", — перервав її.

"Моя мати, яка завідувала на базі кадрами, попросила її наглядати за школою: на базі було близько двадцяти хлопчиків і дівчаток та декілька немовлят, і моя мати вважала, що буде добре, коли про них піклуватиметься людина, навіть якщо вони мають своїх роботів-учителів. Я була в останньому класі вищої школи і планувала вступити до університету на 40 Ерідану 3", — продовжувала вона, не звертаючи уваги на його зауваження.

"Скільки років тому?"

"Сім. Одного ранку, якого ніколи не забуду, коли я виконувала вправи з астродинаміки з моїм роботом-учителем, ми були атаковані. Раптом почулися вибухи, і за мить я опинилася на підлозі під важкою балкою, яка не дозволяла мені навіть поворухнутись..."

"Я пригадую! Масове вбивство на гелієвій шахті!, — вигукнув він. — Але ж там ніхто не вижив. Як ви змогли..."

"Дозволь продовжити, — попросила вона. — Я пам'ятаю, що побачила, як до кімнати зайшла Мадам, притрушена пилом, уся в подряпинах, проте без серйозних ушкоджень. Вона спробувала звільнити мене від балки, але марно. Робот-учитель більше не працював. Вона попросила мене потерпіти, поки не знайде робота, який допоможе мене звільнити."

Вона знала, що поблизу був нічний клуб і вирішила позичити дві чи три РД. Ти ж знаєш, що силові приводи в РД потужні, особливо на ногах і животі, і вона сподівалась звільнити мене за їх допомогою. Насправді, коли вона вийшла зі школи, то зрозуміла, що все набагато гірше, ніж їй здавалось до того: навколо були розкидані трупи і неподалік усе ще чулися вибухи.

На вході до нічного клубу лежало тіло чоловіка і робот-дівчина, з оголеного синтетичного тіла якої стирчали металеві деталі. Синтетична плоть у багатьох місцях повністю відокремилась, але, схоже, конструкція у цілому і приводи були неушкоджені. Вона виглядала так, ніби просто чекала на команди. Раптова зміна навколишнього середовища ввела її у ступор."

"Це була Лулу чи не так? Але як вона змогла відновити контроль над цим роботом?"

"Так, це була вона. Мадам помітила, що робот утупився поглядом у комод біля столу швейцара, і подумала, що пульт аварійного управління роботами повинен бути там. Комод був розламаний, проте з його вмістом все було гаразд. В усякому разі пульти управління роботами були там і після декількох спроб вона знайшла пульт Лулу. Не знаю як, але їй вдалося відновити контроль і повернутись до школи разом із нею."

"Так, звичайно, — прокоментував він. — Роботи блокуються на випадок надзвичайних подій, і коли вони після цього отримують команду, то підкоряються без перевірки авторизації, хто б це не був. Я не знав, що РД мають функції, типові для роботів, які працюють на будівництві. Ті так влаштовані, щоб дозволити рятувальникам використовувати будь-якого робота поблизу аварійної зони. Урешті, це хороша ідея: щоб там не було, РД — робот і за необхідності його можна використовувати для будь-яких завдань."

"Правильно. І якби він не мав цієї функції, ми обидві не вижили б. Їм вдалося мене звільнити, і ми побігли у напрямку найнижчих рівнів бази. Усе ще тривали вибухи, і ми чули шипіння повітря, яке видувалося з коридорів. Ми дісталися до підвалу у біологічній лабораторії і замкнулись в опечатаній камері, яка була побудована для зберігання небезпечних біологічних зразків, і була на той час порожньою. Перед тим, як опечатати камеру, оскільки в лабораторії це було повітря,

Мадам вийшла, щоб знайти якусь їжу, воду, кисень і медикаменти для моїх ран."

"Як довго ви там залишалися?" — спитав він.

"Дуже, дуже довго. На другий день Мадам послала Лулу пошукати щось корисне. Ми не могли вийти назовні, тому що база була повністю розгерметизованою, за винятком запломбованої кімнати, де ми зачинились, але роботу не треба дихати. Я пам'ятаю, що вона саме так і сказала: щось корисне. Але що є корисним для РД?"

"Що є корисним для їхньої праці... можливо, запасні батареї", — відповів Майк.

"Саме так: суб'єкт пішов до нічного клубу і повернувся, штовхаючи візок із чотирма великими ящиками. Змарнувавши велику кількість повітря, щоб перетягти їх через повітряний шлюз, ми зрозуміли, що в трьох із них були РД, розібрані, проте готові до запуску, а в четвертому була велика кількість непотрібних речей, таких як маленькі сукенки (вона вказала на ту, що була на ній), відеопроєктор із набором порнографічних відео й таке інше. На щастя, там було багато запасних батарей, які Мадам вдалося підключити до системи освітлення. Ми хоча б не сиділи у темряві."

"Ви не могли сподіватися на те, що робот зможе зрозуміти таку загальну команду. РД дуже спеціалізовані роботи, вони розуміють тільки обмежену кількість слів..."

"Так, ми це дуже швидко зрозуміли. Відсилаючи її на пошуки їжі, ми мали їй говорити: "Люба, чи не могла б ти приготувати нам романтичний обід?". А посылаючи її на пошук металевих, видовжених об'єктів у жовту смужку, ми змогли дістати пляшки з киснем. Коротко кажучи, — закінчила вона, помітивши, що він знову поглядає на свій годинник, — ми залишилися там замкненими більше двох місяців. Коли ми майже втратили будь-яку надію бути врятованими, ми почули шум на верхніх рівнях."

"Усе-таки вам пощастило, — перервав він її. — Цей супутник настільки віддалений від усього, що просто не віриться, що рятувальна команда дісталась туди всього через два місяці."

"Насправді, то були зовсім не рятувальники. Ми здогадалися про це після того, як змогли повідомити їм, що тут є хтось живий. Як тільки четверо з них пройшли через повітряний шлюз, стало зрозуміло, що то мародери, які шукали цінності серед уламків."

"Боже мій!" — вигукнув він. — Вже те, що вам вдалося вижити після нападу реплікатора — неймовірно, але як ви змогли врятуватись ще й від тих бандитів?" Там, де реплікатори руйнували структуру суспільства, з'являлися злочинці всіх мастей, які намагалися поживитись у цій ситуації.

"Коли вони побачили, що було в наших ящиках, то почали реготати, а ватажок наказав перетягти їх до свого корабля. Один із них націлив свою зброю в Мадам і попросив дозволу розстріляти нас, та ватажок обізвав його віслоком і наказав опустити зброю. Він збирався вивести нас назовні до негерметичної лабораторії. Поруч із тими людьми, які загинули від розгерметизації приміщень, ніхто б не подумав, що нас убили мародери, і вони б убезпечились від можливого переслідування за надто завзятих полісменів. Телепень, який усе ще цілився в Мадам, закричав, що він не втратить можливості вбити нас особисто, і що жодна поліція ніколи наших тіл не знайде. Щоб б там не було, до того часу вони будуть за десятки парсек звідси. Вони почали сваритись, але зрештою ватажок його переконав. Вони почали відкривати повітряний шлюз, щоб викинути нас назовні, і Мадам зважилась на відчайдушний крок. "Ви робите велику помилку, хлопці, — сказала вона вкрадливим голосом, — налаштувуйтеся користуватись роботами-дівчатами, одна з яких напіврозбита, а трьох інших ви навіть не знаєте, як зібрати. Тут ви маєте людину, яка набагато краще задовольнить ваші бажання."

Ен трохи помовчала, а потім продовжила: "Я була вражена. Я не могла навіть уявити, що директор нашої школи може говорити такі речі, але було зрозуміло, що вона намагається

мене врятувати. Вони на мить затримались, подумавши, що перед ними господарка публічного будинку з однією з дівчат та чотирма РД. Зрештою, вожак сказав: "Правильно кажеш, стара розпуснице. Навіщо нам РД, коли маємо справжню дівчину?" Він наказав своїм людям дістати для мене космічний скафандр і вивести Мадам, наполягаючи, що один із них мав залишатися з нею, поки не переконається, що вона мертва. Тут я зрозуміла, що потрібно негайно щось робити. Я сказала вожаків, що не знаю, як управляти роботами, і що їм краще залишити живою і її. Додала, що буду працювати набагато краще, якщо вони її не в'ють. Урешті-решт, вони погодились, занесли два скафандри і взяли нас на корабель."

"Ми залишилися майже рік із тими злочинцями, які грабували залишки наукових станцій і гірничі аванпости, зруйновані реплікаторами у планетарній системі BD-03 200, а також у сусідніх системах. Ми також напали на деякі малі аванпости, вносячи свою частку до руйнувань, спричинених чужинськими машинами. Усе це ми документували записувальними пристроями наших РД. Вони не усвідомлювали, що роботи записують усе, і ми змогли зібрати таку силу-силенну доказів, завдяки яким вони провели б решту свого життя у в'язниці чи й гірше."

"Тоді як наші трюми заповнювались більш-менш цінними речами, вони ставали все зухвалішими і підходили все ближче до зон, де реплікатори ще не зруйнували цивілізацію: їм необхідно було причалити до комерційного порту, де можна було б продати награване. Проте одного дня ми наскочили на прикордонний патруль. Він нас переслідував, а коли до нього приєднався поліцейський сторожовий корабель, вони атакували нас. Нашому капітанові вдалося втекти від погоні, проте корабель було дуже пошкоджено, і тільки четверо з дванадцяти бандитів ще були здатні битися. Відірвавшись від переслідувачів, ми дісталися до системи BD 03 1061 і причалили до гірничого форпосту. Там бандити спробували розбити гірників і захопити контроль над форпостом."

"Гірники дали відсіч і знищили бандитів один за одним. Коли нас знайшли, нам довелося їх переконувати, що ми не члени банди, і тільки записи роботів урятували нас від самосуду. В усякому разі, вони вирішили скористатися добром, яке бандити захопили, віддали корабель на лом і знищили усі записи, які змогли знайти. З цього часу ми не могли нікому розповісти, звідки ми прибули, і були змушені переховуватися на їхньому посту. Насправді, вони прийняли нас тільки тому, що любили послуги наших РД..." Те, як Ен зашарілась, кажучи це, Майк зрозумів, що вони також мали бути вдячними за це щось інше.

"Негідники", — прошепотів він.

"Ти не повинен аж так їх винити. Якимось чином ми були пов'язані з тими бандитами, які намагалися їх убити. А потім, життя тих гірників було таким тяжким, при постійній небезпеці нападів з боку реплікаторів..."

Після паузи продовжила: "Що б там не було, завдяки роботі РД ми могли жити, а також заощадити трохи грошей. Ми віддали одну з них у повне розпорядження техніку, який, замість оплати, придбав запасні частини для Лулу і зробив її знову повністю функціональною."

"Тепер зрозуміло, чому, коли я почав працювати над нею, вона була в такому занедбаному стані", — подумав Майк, але нічого не сказав.

"Через півтора року нам вдалося оплатити проїзд на вантажному кораблі, й ми прибули сюди. Відстань була трохи більшою, ніж 3 парсеки, але ми витратили майже всі заощадження."

"Нічого дивного, з огляду на вартість міжзоряних подорожей", — прокоментував Майк.

"Ми тут уже більше чотирьох років, — продовжила Ен, — намагаємось заощадити достатньо грошей, щоб оплатити переїзд на планету, де Мадам змогла би стати біологом Рут Donovan, а я — відновити моє навчання, щоб мати нормальне життя. Тепер тобі відомо про нас усе", — завершила вона.

Майк обійняв її. "Чи ти зможеш ти мені вибачити? Але зовнішність..."

Потім заспокоївся і сказав: *"Зараз я покидаю станцію з Мисливцем. Коли ми дістанемось до того реплікатора, я отримую свою частку нагороди і стану багатим. Це справді великі гроші: я заберу тебе звідси, і ми вирушимо до того місця, де зможемо спокійно жити. І, звичайно, візьмемо з собою Мадам..."*

Він говорив чисто механічно: Насправді мав зовсім інші мрії. Він мріяв стати мисливцем. Мріяв одного дня купити свій власний корабель: капітан Майк Едвардс. Проте зараз він не хотів про це думати. Урешті-решт ці дві мрії не так вже й суперечили одна одній. Зараз він повинен підкорятися своїм інстинктам, а потім він ще матиме час змінити свою думку.

"Ні, Майку. Я не хочу, щоб ти так ризикував. Мисливець — ризиківана справа, і я не хочу тебе втратити, цойно зустрішишся. Залишайся тут зі мною: віддай координати того астероїда Мисливцю — і він завдасть по ньому удару. Ти у будь-якому разі отримаєш багато грошей, достатньо для нас, щоб розпочати нове життя тут чи деінде. Залиш мисливець професіоналам."

Він вагався: чому справді не залишитись на станції? Увесь його світ тут: робота, друзі, а тепер і Ен. Але він знав, що має йти. Він повинен знешкодити того реплікатора, і тепер він мав ще більше причин для цього. Це був реплікатор, який зруйнував життя Ен. Він мав йти заради себе самого, заради Ен і заради всіх тих, хто страждає від цих бісових машин.

"Ен, небезпека загрожує не тільки мисливцям. Окрім того, коли мисливець зустрічається з однією з тих машин, він підготовлений і має усю необхідну зброю. Хто справді у небезпеці, то це такі як ви, цивільні особи." Знав, що вже зробив свій вибір: тепер він — мисливець, а всі інші були цивільними. *"Ти добре це знаєш. Я перш за все боюсь за тебе: якщо ми не позбудемось цього реплікатора до того, як він згенерує наступного, ніхто більше не почуватиметься у безпеці у цій системі"*.

Він устав, узяв свою сумку, витягнув звідти маленьку металеву коробочку з двома дротами, що стирчали з неї, і пере-

дав її Ен. *"Цього ранку я розмовляв з Джо, і він пообіцяв, що попередить тебе, якщо датчики дистанційного стеження виявлять реплікатора. Якщо ти отримаєш повідомлення без змісту, лише з підписом Джо, з'єднай цей інтерфейс зі своїм комунікаційним екраном. Якщо з'явиться напис "ваш гість прибуває о ..." — це означатиме, що час появи тут реплікатора — зазначений час мінус вісім годин. Запам'ятай, що потрібно відняти 8 годин. Отримавши це повідомлення, ти і Мадам відразу ж повинні піти до Стіва. Ми домовилися, що вони, ти і Мадам перейдете в капсулу і залишите цю космічну станцію. Ми удосконалили капсулу так, що вона буде майже невидима для сенсорів реплікаторів. У капсулі достатньо місця для вас чотирьох і для багажу, який ви тільки забажаєте взяти, так що можете взяти своїх РД. Я обіцяв, що ви дозволите їм ними користуватись, просто щоб посилити мотивацію"*, — посміхнувся він.

"Гадаю, що вони не візьмуть нас із собою. Ти добре знаєш, що вони нас терпіти не можуть", - відповіла Ен.

"Вони обіцяли. А потім, я залишив їм усі мої заощадження з умовою, що вони доправлять вас у безпечне місце. І це не малі гроші: цього року я майже нічого не витратив, а зарплата техника другого класу не така вже і погана. Не бійся, якщо станція буде у небезпеці, вони вивезуть вас звідси."

Ен була зворушена. *"Тобі не слід було віддавати всі свої заощадження для нашого порятунку. І я думала, що тобі не подобається Мадам..."*

"Це правда, — підтвердив він. — Але я був переконаний, що ти ніколи не покинеш станцію без неї. Щоб врятувати тебе, я повинен був врятувати і її також." Потім прошепотів: *"Я кохаю тебе, Ен"*.

"Я також, — відповіла вона. — Але перед тим, як піти, ти повинен ще про децю мені розповісти. Що ти робив з Лулу, коли працював над нею?"

"Ти ревнуєш?"

"Жахливо", — мусила погодитись Ен.

"Як ти можеш ревнувати до робота? Лулу не існує. Є тільки робот моделі RG46/G. Це не людина, це машина."

"Але ти мусиш погодитись, що ця машина грає свою роль дуже переконливо. І ти проводив з нею багато часу. Майку, ну що ти робив з Лулу?"

Він не знав, чи йому шкодувати, чи дивуватись тому, що розмова перейшла у таке русло. Як можна ревнувати до машини? "Нічого, абсолютно нічого. Звичайно, я бачив сотні разів, як вона виконує стриптиз, чи краще сказати, я бачив, як вона виконує однакові рухи щоразу трішки по-іншому, відповідно до того, як я налаштовував її силові приводи. Ти не можеш собі уявити, якими надокучливими можуть стати певні речі. А потім, якщо у тебе є сумніви, попроси Мадам скачати записи з пам'яті і побачиш, що нічого у мене з нею не було."

"А ти як думаєш? Щоразу, коли ти її повертав, я отримувала від Мадам записи. Але це нічого не означає. Якщо ти перебрав усе її програмне забезпечення, ти міг легко видалити ті записи з її пам'яті, що містять компромат. Ти не заперечиш, що міг це зробити."

Тут нічого було заперечувати. "Думаю, що зміг би. Але, повір, я цього не робив. І ти маєш мені довіряти..." Потім додав: "Але якщо ви хочете, щоб я продовжив її удосконалювати з урахуванням тих функцій, які ви хочете, щоб вона виконувала, то рано чи пізно, мені необхідно буде її випробувати. Повір, силові приводи у цих РД є досить сильними. Якщо їх не випробувати, то ви могли б мати з ними неприємності. Подумай, що було б, якби вона зробила неправильний рух і переламала кістки клієнту..."

"Будь-ласка, Майку, не роби цього", — сказала вона після короткої паузи. Потім посміхнулася, ніби їй спала на думку гарна ідея. "Твої друзі могли б її випробувати... Переконана, вони з задоволенням зважаться на цей ризик. Вони не відмовляться!"

Майк засміявся: "Справді, вони ризикнуть... Хороша ідея, і якщо це зробить тебе щасливою, я так і вчиню".

Вона підійшла до дверей і натиснула на сканері "Зачинити двері". Потім повернулася до нього: "А тепер, Майку, маю тобі показати, що ти помилявся..."

Він знякочив, не розуміючи, що мали означати її слова. Чи краще сказати, не міг повірити у те, про що подумав. "Коли я помилявся?" — спитав він.

"Коли сказав, що Лулу набагато краща від мене..."

Розділ 6.

Коли, через сорок п'ять хвилин потому, він вийшов з кімнати Ен, був просто приголомшений.

Крокуючи як зомбі і ні про що не думаючи, пішов у напрямку доків. Потім глянув на свій годинник: у нього залишалося ще десять хвилин, достатньо, щоб сказати декілька слів Стіву. Він повинен обов'язково з ним поговорити.

Зайшов до ідальні і сильно постукав у двері кухні. Як тільки Стів вийшов, почав говорити: "Ми помилялися щодо Мадам, а ще більше щодо Ен".

Не дозволивши другові вимовити ні слова, він розповів йому всю історію.

"Т ти їй віриш?" — спитав Стів недовіркою, як тільки в нього з'явилася можливість.

"Стів, як би ти тільки міг її вислухати... Звичайно, я їй вірю. Уяви, що їм довелося пережити. Й усе через цих бісових реплікаторів. Ти повинен мені пообіцяти, що допоможеш їм вибратися звідси, якщо щось трапиться."

"Майку, ми вже це тобі пообіцяли. Навіть якщо я насправді й не переконаний у тому, що вони розповіли тобі правду."

"Дякую, я повернусь, як тільки того реплікатора буде ліквідовано", — сказав він, вибігаючи.

Він зайшов на борт, коли процес завантаження уже завершився. Пройшов через стикувальний модуль і, не

перестаючи бігти, дістався до капітанського містка.

"Ти спізнився, хлопче", — сказав Мисливець, показуючи йому, де сісти.

Майк спробував якось виправдатись, але капітан поглядом примусив його замовкнути. Він сів і почав розглядатися навколо: він ніколи не був на капітанському містку корабля, окрім як на малому вантажному судні, що належало його сім'ї, але тут було зовсім по-іншому. Він упізнав навігаційний пульт і консоль трансмісії, але інші пульти були йому невідомі.

Він поклав свій багаж під стіл напроти себе і ввімкнув силове поле, що утримувало його тіло у кріслі. Він вивчив ці рухи, ще коли був дитиною, і виконав цю процедуру автоматично.

"Перший помічнику, виведіть нас у космічний простір", — наказав Мисливець.

"Виконати розстикування з перехідним модулем, від'єднати кабелі", — відразу скомандував Ромеро.

Майк продовжував роздивлятися навколо. Він помітив, що були присутні тільки шестеро з семи людей, які мали бути на капітанському містку: місце біля пульта управління озброєнням було вільним. Отже, це правда, що Тор Б'юмон настільки не підкорявся правилам, що з'являвся тут тільки тоді, коли в ньому була нагальна потреба, і Мисливець терпів це тому, що він був настільки вправний у володінні зброєю, що без нього не можна було обійтись.

Робити йому було нічого, і він продовжував спостерігати за людьми навколо. Зрозуміло, що члени цієї команди походили з внутрішніх областей колонізованої зони. Про це свідчило те, як вони були одягнені, їхній загальний вигляд і склад. Мисливець не мав гендерних упереджень — троє з його сімох офіцерів були жінками. У зовнішніх областях, де він завжди жив, Майк ніколи не бачив такого.

Він дивився на людей, фото яких бачив багато разів. Знав прізвища їх усіх, і тільки зараз зрозумів, наскільки у реальності імена не відповідають зовнішності людей. Після століть змішування людських рас їхні характерні ознаки стали настільки невиразними, що розрізнити їх було неможливо, до того ж під впливом позаземного середовища, де тепер проживали люди, з'явилися нові риси.

Його увагу привернула стрічка з великих золотих літер, які бігли над екранами, що відображали космічний простір навколо корабля: "...знищення міжзоряних машин фон Неймана стане діяльністю... усі цивілізовані країни будуть залучені до..." і підпис "Карл Саган".

Він знав цей вислів напам'ять, і щоразу, коли згадував його зміст, дивувався, що вчені змогли передбачити цю небезпеку ще за три століття до її появи, ще в часи, коли реплікатори чи, як тоді їх називали, машини фон Неймана, були просто теоретичним припущенням.

Він перевів погляд на екрани. Космічна станція, яка була його домішкою впродовж року, віддалялась від нього, спочатку повільно, а потім швидше і швидше. "Там залишилась Ен", — подумав із сумом. Потім збадьорився від думки, що це буде коротка подорож. — Ми підірвемо того проклятого реплікатора, і я повернусь... Урешті-решт, я роблю це і заради неї та кож", — і почав розмірковувати, що він зможе зробити за гроші, які отримає як винагороду.

Голос Мисливця обірвав усі ці думки: "Виберіть курс згідно з координатами, які надав нам хлопець. Швидкість найвища".

Перший помічник віддав накази, й космічний корабель почав розганятись. Проте ніхто не відчував прискорення завдяки дії інерційного компенсатора, і капітан піднявся зі свого крісла.

"Хлопче, віднеси речі до своєї кімнати. За чверть години маєш з'явитись у кают-компанії", — сказав він Майку.

"Так, Сер", — відповів покірно.

Розділ 7.

Точно через п'ятнадцять хвилин Майк постукав у двері кают-компанії.

Мисливець сидів за робочим столом і був сам у каюті. Жестом запросив сісти, розглядаючи його з цікавістю.

"Я бачив, як ти готувався до від'їзду з космічної станції, і думаю, що ти цілком звичний до космічних польотів".

"Так, сер", — відповів Майк. Зрозумів, що його викликали, щоб задати деякі запитання. І він цього чекав, адже потрапив на цей корабель несподівано, оскільки знав координати астероїда, і, звісно, Мисливець хотів знати про нього якомога більше.

"Мій батько мав невеликий вантажний космічний корабель, невелике сімейне підприємство. Я жив на цьому кораблі практично з народження."

"Гаразд, — зупинив його Мисливець. *— І що ти там навчився робити?"*

"Я з братами робив усю необхідну роботу на борту. Що більше ми могли її робити самі, то менше робітників доводилося наймати. Бачите, капітане, доходи цих невеликих транспортних компаній такі малі... Я був і штурманом, і виконував найпростіші роботи з технічного обслуговування. Мій батько дуже пишався мною, Сер."

"Тут нам не потрібен штурман... Наш цілком вправний... Але, як я вже говорив, додаткові руки для технічної підтримки можуть бути корисними."

"Розумію, Сер. Я знаю, що місіс Бхагват — найкращий навігатор з усіх, що є на мисливських кораблях, і я пишаюся, що працюватиму під керівництвом містера О'Конора."

"Схоже, що ти знаєш прізвища всіх членів моєї команди. Що це тобі про нас відомо?"

"Сер, я прочитав про вас і ваш корабель усе, що зміг знайти. Декілька разів дивився серіал "Полювання на реплікаторів", хоча, мушу сказати, він здався мені не зовсім реалістичним, у ньому добре продемонстровані видовищні аспекти полювання, а не реальні факти."

"Зрозуміло. Ти один із тих хлопців, які мріють про пригоди і мають романтичне уявлення про полювання. Я помилюся, запросивши тебе на борт..."

"Ні, Сер. Випробуйте мене. У мене немає романтичних ідей, я добре знаю, що це таке, і які наслідки можуть бути. Я хочу бути мисливцем, Сер", — рішуче відповів Майк.

"Але чому?"

"Тому, що я ненавиджу ці машини", — відповів пошепки.

"Реплікатор убив твого знайомого?"

"Мені було вісімнадцять, і я залишив наш корабель, щоб вступити до університету на 82 Eridani IV. Мій батько казав, що я повинен отримати ступінь, щоб мати шанс на краще життя, ніж на маленькому вантажному кораблі — і, перш за все, я думаю, він боявся, що не можна буде заробити на прожиття, займаючись міжзоряними перевезеннями в суспільстві, яке через зростання присутності реплікаторів занепадало."

"Але у вас усе було не так і погано, якщо ти міг вступити до університету на 82, Eridani IV, віддаленої від Землі майже на 20 парсек."

"Ні, Сер, ми ніколи не змогли б цього собі дозволити, якби я не отримав стипендію, — відповів Майк. *— Через півроку після мого від'їзду наш корабель зустрівся з реплікатором і був знищений. Нікому не вдалося вижити. Тепер ви знаєте, чому я їх ненавиджу."*

"Не можна ненавидіти машину. Запам'ятай, вони просто машини, надзвичайно небезпечні, яких ми повинні знищувати, але це ніщо інше, як просто машини", — знову перервав його мисливець. Історія цього хлопця справила на нього враження, але він розумів, що таке ставлення до цих машин може нести небезпеку.

Майка також схвилювало сказане мисливцем. Саме так і він говорив Ен стосовно Лулу, переконуючи її у безглузді

ревностів до машини. Люди проводять усе своє життя в оточенні машин, декотрі з яких поводяться як люди, але, незважаючи на це, вони залишаються машинами. Машини виконують замість людини важку роботу, як сотні різноманітних роботів, машини, які дають насолоду як РД, машини, які вбивають як реплікатори. Машин не можна ні ненавидіти, ні любити. Ні ревнувати...

"Я повинен був залишити тебе на тій станції. Якщо ти ненавидиш реплікаторів, то ніколи не зможеш бути мисливцем. Чи, в усякому разі, не зможеш довго залишатися живим мисливцем. Коли зустрічаєшся з ними, твій розум має залишатися ясним — рано чи пізно ненависть приведе тебе до помилки, а ти не зможеш дозволити собі помилку. Ти повинен знищувати ці машини, ніби це валуни, що летять на тебе. Жодної ненависті, тільки усвідомлення свого обов'язку".

"Я пам'ятатиму про це, сер, — відповів Майк. *— Але багато хто говорить, що реплікатори не прості машини, вони розумні істоти, вони відчують, мають власну волю, —* продовжив він, хоча добре знав, що Мисливець завжди заперечував ці ідеї.

"Що тобі відомо про реплікаторів?" — запитав мисливець, ухиляючись від дискусії.

"Що вони розумні, самовідновлювальні машини, здатні рухатися від однієї зоряної системи до іншої. Це так звані машини фон Неймана, про які говорив Карл Саган сторіччя тому", — продовжив Майк, пригадуючи речення, написане золотими літерами, яке бачив на капітанському містку.

"Ми тільки знаємо, що їх створили не люди, і отже вони мають чужоземне походження, що дивно, оскільки впродовж своєї експансії до сусідніх зоряних систем людство ніколи не зустрічало будь-яких розумних істот. Єдиними знайденими позаземними формами життя були бактерії, дуже примітивні бактерії. Ніхто не знає, хто створив першого реплікатора, можливо, мільйони років тому. Від нього, схоже, пішла їхня цивілізація, що пишно розцвіла у далекому минулому у Персейових рукавах Чумацького Шляху, в межах сузір'я Великого Пса. Один із них входить до зоряної системи, приземляється на астероїд, на якому є необхідна йому сировина і починає процес реплікації. Його нащадки експлуатують систему, у свою чергу, здійснюють реплікацію, поки один із них не перебирається до сусідньої зоряної системи."

Він трохи помовчав, а потім продовжив: *"Якщо під час своєї досліджень вони знаходять органічні форми життя, і, перш за все, вищі форми, вони їх знищують. Перша зустріч із ними відбулася на межі зони колонізації у сузір'ї Еридан, і вони рухаються, на щастя, повільно, оскільки не можуть пересуватися швидше за світло, у напрямку більш густонаселених внутрішніх областей. Якщо темп їх пересування залишиться таким як є, вони досягнуть Сонячної системи через сто років."* Майк розповів практично все, що знав.

"Буквально декількома словами ти виклав усе, що ми про них знаємо. Хотів би я ще знати, хто випустив ці руйнівні машини блукати нашою галактикою. Чи знаєш ти, що у часи Сагана машини фон Неймана широко обговорювались? Інший фізик, на прізвище Тіплер, вважав міжзоряні машини фон Неймана найкращим способом вивчення Всесвіту. Він навіть говорив, що цивілізація, яка здатна побудувати такі машини, зможе досліджувати, колонізувати і навіть контролювати весь Всесвіт."

"Це божевілля. Це здатне зруйнувати всесвіт. На щастя є люди, такі як ви, які намагаються їх зупинити", — заперечив Майк.

"Цю небезпеку слід краще усвідомити. Уряди практично нічого не роблять, за винятком хорошої винагороди тим, хто знищить одного з них. Але, можливо, це правильна стратегія: заплатити винагороду коштує значно менше, ніж побудувати космічний флот, щоб вирішити цю проблему", — сказав Мисливець.

"Чи це правда, що за гроші, які виділяють як винагороду, можна утримувати такий корабель як цей і його команду?", - спитав Майк.

"Так. А якщо вдасться уникнути тяжких пошкоджень під час полювання, можна заощадити значну суму, — додав Мисливець. — Але зараз давай повернемося до нашого реплікатора. Наскільки точними є координати, які ти нам надав?"

"Я не знаю, сер. Я упевнений у координатах астероїда в момент зустрічі з тим вахтером. Ефемериди цієї системи досить неточні. Але перш за все, цей астероїд розташований у зоні гравітаційного притягання двох зірок, і його орбіта досить нестабільна. Я розрахував орбіту, використовуючи найкращі ефемериди, які міг знайти, але помилки можуть бути значними..."

"Будемо сподіватись, що це не так. Якщо розташування точне, ми дістанемося туди лише за шість годин до завершення процесу реплікації. А якщо нам доведеться витратити час на його пошуки, то ми у халепі."

"Якщо час є таким критичним, я зміг би зробити незначну модернізацію двигунів, це дозволило б нам зберегти декілька годин..."

"Або підірватись, намагаючись це зробити. Немає шансів, хлопче. Як тобі спало на думку, що ти зможеш прискорити цей корабель?" — зупинив його Мисливець.

"Я поглянув на конструкцію і тип двигунів і виявив, що вони ідентичні двигунам на кораблі бутлегера, який зістикувався з нашою станцією нещодавно. Я скопіював усі схеми тих двигунів і можу повторити модифікації, які вони зробили, щоб збільшити швидкість".

"І ти працював на кораблі розбійника? Чи ти знаєш, що я міг би тебе арештувати за це?"

"Так, сер, але я це робив за наказом керівника відділу технічного обслуговування... Я розповів вам про це, щоб показати, що ми можемо заощадити час", — відповів він схвильовано. "І скільки ти за це отримував? Як і тоді, коли ти намагався продати РД і ту дівчину моїм людям?" — спитав мисливець з очевидною зневагою.

"Нічого в обох випадках. За обслуговування корабля бутлегера всі гроші отримувало керівництво. Щодо РД, то я просто допомагав другові. І не думайте погано про ту дівчину. Вона не повія, вона і її старша подруга — єдині, хто вижив після нападу реплікатора, і живуть вони за рахунок орендної плати за тих РД, тому що все втратили і просто намагаються вижити."

"Тоді вже про ту дівчину, яка, напевно, безсоромна, коли вештається у такому одязі. То чому ти працював на тому кораблі, якщо не отримував хабара?"

"Тому, що так мені наказав бос, сер. Я не міг відмовитися", — Майк не розумів, чого той затіяв цю метушню навколо ремонту корабля бутлегера.

"Звичайно, ти міг відмовитися. Запам'ятай, ти не повинен виконувати злочинні накази, хто б тобі не наказував. Якщо це буду навіть я."

Майк здивовано поглянув на нього. Як він міг би не підкоритися своєму капітанові? "Ви не будете віддавати незаконні накази, сер", — відповів він, щоб не думати на ці неприємні теми. Йому зовсім не подобалось те, якого ухилила набрала їхня розмова.

"Сподіваюсь на це, — відповів капітан. — А тепер ходімо до машинного відділення і подивимось, чи зможете ви з містером О'Конором прискорити цей корабель".

Перед тим, як вийти, Майк поглянув на стіну над дверима, на якій висіло шість призових кубків — нагороди мисливця за знищених ним реплікаторів.

"Через декілька днів на цій стіні буде сьомий кубок. І вас нагородять "Орденем Сагана", — сказав Майк, посміхаючись.

"Реплікатор не знищений до того часу, поки ти на власні очі не побачиш його розפורошеним у космосі на такі малі шматочки, які не можна продати навіть як металобрухт, — сухо відказав йому мисливець. — І так говорити — наклепати невдачу", — додав він тихо.

"Вдалого полювання, сер", — закінчив розмову Майк. "Навзаєм, юначе".

